

YÖNETMELİK

Adalet Bakanlığından:

HUKUK UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK KANUNU YÖNETMELİĞİ**BİRİNCİ KISIM****Genel Hükümler****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; arabuluculuk yoluyla hukuk uyuşmazlıklarının çözümlenmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile arabuluculuk eğitimi verecek kuruluşların denetlenmesi, eğitimin süresi, içeriği ve standartları ile ilgili hususları ve yapılacak olan yazılı ve uygulamalı sınavın ilke ve kurallarının belirlenmesi ile arabulucular sicilinin düzenlenmesi ve arabulucularda aranacak koşullarla, arabulucuların denetlenmesi ve izlenmesi ile ilgili hususları ve Arabuluculuk Daire Başkanlığı ile Arabuluculuk Kurulunun çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun uygulama alanını, arabuluculuk eğitimi verecek kuruluşların denetlenmesi, eğitimin süresi, içeriği ve standartları ile ilgili hususları ve yapılacak olan yazılı ve uygulamalı sınavın ilke ve kurallarının belirlenmesi ile arabulucular sicilinin düzenlenmesi, arabulucularda aranacak koşullar ile arabulucuların denetlenmesi ve izlenmesi ile ilgili hususları ve Arabuluculuk Daire Başkanlığı ile Arabuluculuk Kurulunun çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 22 nci maddesi, 31 inci maddesinin sekizinci fıkrası ile 36 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Arabulucu: Arabuluculuk faaliyetini yürüten ve Bakanlıkça düzenlenen arabulucular siciline kaydedilmiş bulunan gerçek kişiyi,

b) Arabuluculuk: Sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarî olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemini,

c) Arabulucu Bilgi Sistemi: Arabulucuların elektronik ortamda işlem yapabilmelerini sağlayan sistemi,

ç) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,

- d) Büro: Arabulucunun işlerini yürüttüğü yeri,
- e) Daire Başkanlığı: Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan Arabuluculuk Daire Başkanlığını,
- f) Eğitim kuruluşları sicili: Arabuluculuk eğitimi verme izni alan eğitim kuruluşlarının kaydedildiği sicili,
- g) Elektronik liste: Arabuluculuk eğitimi verme izni alan eğitim kuruluşlarının isminin elektronik ortamda tutulduğu listeyi,
- ğ) Elektronik ortam: Bilişim sistemi ve bilişim ağından oluşan toplam ortamı,
- h) Genel Müdürlük: Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünü,
- ı) Kanun: Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununu,
- i) Kurul: Arabuluculuk Kurulunu,
- j) Sınav kurulu: Yapılacak yazılı ve uygulamalı sınavı yönetmek ve sonuçlandırmak üzere başkan, asil ve yedek üyelerden oluşan kurulu,
- k) Sicil: Arabulucular sicilini,
- l) Tarife: Arabuluculuk Daire Başkanlığı tarafından yıllık olarak hazırlanan ve Kurul tarafından onaylanan Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi,
- m) Teftiş Kurulu Başkanlığı: Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığını,
- n) Uygulamalı sınav: Yazılı sınavda başarılı olanlara yapılacak uygulama sınavını,
- o) Yazılı sınav: Arabuluculuk eğitiminin bitiminde yapılacak yazılı sınavı,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Arabuluculuğun Temel İlkeleri

İradi olma ve eşitlik

MADDE 5 – (1) Taraflar, arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda tamamen serbest olup, öncelikle uyuşmazlığı arabuluculuk yoluyla sonuçlandırma konusunda anlaşırlar. Taraflar, hiçbir şekilde zorla bu sürecin içine dahil edilemeyecekleri gibi her aşamada uyuşmazlığı arabuluculuk yoluyla çözmekten de vazgeçebilirler.

(2) Taraflar, gerek arabulucuya başvururken gerekse süreç boyunca eşit haklara sahiptirler. Taraflardan biri arabuluculuk sürecinin dışında bırakılamayacağı gibi söz hakkı da diğerine göre kısıtlanamaz.

Gizlilik

MADDE 6 – (1) Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça arabulucu, arabuluculuk faaliyeti çerçevesinde kendisine sunulan veya diğer bir şekilde elde ettiği bilgi ve belgeler ile diğer kayıtları gizli tutmakla yükümlüdür.

(2) Arabuluculuk faaliyeti sırasında fotoğraf çekilemez, ses ve görüntü kaydı yapılamaz.

(3) Gizlilik kuralına aykırı hareket eden arabulucunun; hukuki ve cezai sorumluluğu saklı olup, sicilden silinmesine de karar verilebilir.

(4) Gizlilik kuralına uyma yükümlülüğü, arabulucunun yanında çalışan kişiler ile denetim ve gözetiminde ilgili mevzuatı çerçevesinde staj yapanları da kapsar.

(5) Aksi kararlaştırılmamışsa, taraflar ve varsa vekilleri de birinci fıkrada belirtilen gizlilik kuralına uymakla yükümlüdür. Aynı şekilde, Bakanlık ve Kurul görevlileri yönünden de bu yükümlülük geçerlidir.

Beyan veya belgelerin kullanılmaması

MADDE 7 – (1) Taraflar, arabulucu veya arabuluculuğa katılanlar da dâhil olmak üzere üçüncü bir kişi, uyuşmazlıkla ilgili olarak hukuk davası açıldığında yahut tahkim yoluna başvurulduğunda, aşağıdaki beyan veya belgeleri delil olarak ileri süremez ve bunlar hakkında tanıklık yapamaz:

a) Taraflarca yapılan arabuluculuk daveti veya bir tarafın arabuluculuk faaliyetine katılma isteği.

b) Uyuşmazlığın arabuluculuk yolu ile sona erdirilmesi için taraflarca ileri sürülen görüşler ve teklifler.

c) Arabuluculuk faaliyeti esnasında, taraflarca ileri sürülen öneriler veya herhangi bir vakia veya iddianın kabulü.

ç) Sadece arabuluculuk faaliyeti dolayısıyla hazırlanan belgeler.

(2) Birinci fıkraya hükmü, beyan veya belgenin şekline bakılmaksızın uygulanır.

(3) Birinci fıkrada belirtilen bilgilerin açıklanması mahkeme, hakem veya herhangi bir idari makam tarafından istenemez. Bu beyan veya belgeler, birinci fıkrada öngörülenin aksine, delil olarak sunulmuş olsa dahi hükme esas alınmaz. Ancak, söz konusu bilgiler bir kanun hükmü tarafından emredildiği veya arabuluculuk süreci sonunda varılan anlaşmanın uygulanması ve icrası için gerekli olduğu ölçüde açıklanabilir.

(4) Bir, iki ve üçüncü fıkralar, arabuluculuğun konusuyla ilgili olup olmadığına bakılmaksızın, hukuk davası ve tahkimde uygulanır.

(5) Birinci fıkrada belirtilen sınırlamalar saklı kalmak koşuluyla, hukuk davası ve tahkimde ileri sürülebilen deliller, sadece arabuluculukta sunulmaları sebebiyle kabul edilemeyecek deliller hâline gelmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Arabulucuların Hak ve Yükümlülükleri

Tarafsızlık

MADDE 8 – (1) Arabulucu, arabuluculuk faaliyetini yürütürken tarafsız davranmak zorunda olup, tarafsızlığı hakkında şüpheye yol açacak tutum ve davranışta bulunamaz.

Unvanın kullanılması

MADDE 9 – (1) Sadece sicile kayıtlı olan arabulucular, arabulucu unvanını ve bu unvanın sağladığı yetkileri kullanma hakkına sahiptirler.

(2) Arabulucu, arabuluculuk faaliyetine başlamadan önce bu unvanını taraflara bildirmek zorundadır.

Ücret ve masrafların istenmesi

MADDE 10 – (1) Arabulucu yapmış olduğu faaliyet karşılığı ücret ve masrafları isteme hakkına sahiptir. Arabulucu, ücret ve masraflar için avans da talep edebilir.

(2) Aksi kararlaştırılmadıkça arabulucunun ücreti, faaliyetin sona erdiği tarihte yürürlükte bulunan Tarifeye göre belirlenir ve ücret ile masraf, taraflarca eşit olarak karşılanır.

(3) Arabulucu, arabuluculuk sürecine ilişkin olarak belirli kişiler için aracılık yapma veya belirli kişileri tavsiye etmenin karşılığı olarak herhangi bir ücret talep edemez. Bu yasağa aykırı olarak tesis edilen işlemler batıldır.

Taraflarla görüşme ve iletişim kurulması

MADDE 11 – (1) Arabulucu, tarafların her biri ile ayrı ayrı veya birlikte görüşebilir ve iletişim kurabilir. Taraflar bu görüşmelere vekilleri aracılığı ile de katılabilirler.

(2) Arabulucu, taraflarla görüşülerek iletişim kurulduğuna, arabuluculuk faaliyetine başlandığına, bu faaliyete ilişkin işlem ve eylemlerin doğru bir biçimde uygulandığına ve nihayetinde arabuluculuk faaliyetinin sona erdirildiğine yönelik fiili durum ve aşamaları belgelendirir; belge arabulucu, taraflar veya vekillerince imzalanır. Taraflar veya vekillerince imzalanmaz ise sebebi belirtilmek sureti ile sadece arabulucu tarafından imzalanır.

Görevin özenle ve tarafsız biçimde yerine getirilmesi

MADDE 12 – (1) Arabulucu görevini özenle, tarafsız bir biçimde ve bizzat kendisi yerine getirmek zorunda olup, bu görevini kısmen dahi olsa bir başkasına devredemez.

(2) Arabulucu olarak görevlendirilen kimse, tarafsızlığından şüphe edilmesini gerektirecek önemli hâl ve şartların varlığı veya bu hâl ve şartların sonradan ortaya çıkması hâlinde tarafları bilgilendirmekle yükümlüdür. Bu açıklamaya rağmen taraflar, arabulucudan görevi üstlenmesini birlikte talep ederlerse, arabulucu bu görevi üstlenebilir yahut üstlenmiş olduğu görevi sürdürebilir.

(3) Arabulucu, taraflar arasında eşitliği gözetmekle yükümlüdür.

(4) Arabulucu, bu sıfatla görev yaptığı uyuşmazlık ile ilgili olarak açılan davada, daha sonra, hâkimlik, hakemlik ve bilirkişilik yapamayacağı gibi avukat olarak da görev üstlenemez.

Reklam yasağı

MADDE 13 – (1) Arabulucuların iş elde etmek için reklam sayılabilecek her türlü girişim ve eylemde bulunmaları, internet sitelerinde, tabelalarında ve basılı kâğıtlarında arabulucu, avukat ve akademik unvanlarından başka sıfat kullanmaları yasaktır. Ayrıca arabulucular, ülke içinde işbirliği yaptıkları ve başka kentlerdeki arabulucuları, arabulucu bürolarını; irtibat bürosu ve benzeri tanımlarla, işbirliğini genelleştirecek ve süreklilik kazandıracak biçimde açıklayamazlar, duyuramazlar.

(2) Arabulucunun açacağı internet sayfasının alan adı, sadece arabulucunun adı soyadı ve unvanını içerebilir.

(3) Arabulucu; iş sağlama amacına yönelik olacak ve haksız rekabete yol açacak şekilde, özel amaçlı arama motorlarına, rehberlerine, listelerine, veri tabanlarına ve benzerlerine kayıt olamaz, kayıt edilmesine rıza gösteremez. Ancak, iş sağlama amacına yönelik olmamak ve haksız rekabete yol açmamak kaydıyla, internet sayfasını özel amaçlı arama motorlarına kayıt edebilir, anahtar kelime olarak da; sadece adı soyadı ve unvanı ile bulunduğu şehrin adını kullanabilir.

(4) Arabulucu, internet kullanıcılarını kendi sitesine yönlendirecek şekilde internet kısa yolları kullanılmasına

izin veremez ve reklam yapamaz.

(5) Tabela ve basılı kâğıtlarda; sadece birinci fıkrada belirtilen unvanlar, birlikte çalışma hâlinde; “arabuluculuk bürosu” ibaresi ile büronun bulunduğu kat ve büro veya daire numarası, telefon numarası, internet adresi ve elektronik posta adresi bilgileri yer alabilir. Bunların dışındaki bir unvana, deyim, şekle, ambleme ve Türkçe dışında yabancı dillerde ifade edilen şekil, işaret, resim, fotoğraf ve benzerlerine yer verilemez.

(6) Tabela, bina cephelerine, büro balkonu ve pencerelerine, büronun bulunduğu binanın giriş kapısının yanına, giriş holü veya koridoruna, büro giriş kapılarının yanına asılabilir. Ancak; birden fazla tabela asılamaz. Tabela yerine ışıklı pano kullanılamaz, tabela ışık verici donanım ile süslenemez. Tabelada en çok iki renk kullanılabilir.

(7) Dış cephe tabelasının boyutu 100 cm x 150 cm’ yi geçemez.

Tarafların aydınlatılması

MADDE 14 – (1) Arabulucu, arabuluculuk faaliyetinin başında, tarafları arabuluculuğun esasları, süreci ve hukuki sonuçları hakkında, şahsen ve doğrudan aydınlatmakla yükümlüdür. Ancak, bu yükümlülüğü yerine getirirken tarafsızlığı hakkında şüpheye yol açacak tutum ve davranışlardan kaçınır.

(2) Arabulucu, tarafları arabuluculuk yoluyla çözümlenen hukuki uyuşmazlıklar ve arabuluculuk faaliyeti sonucunda tarafların anlaşmaya varması durumunda düzenlenecek olan ve mahkemesince şerh verilmesi ile birlikte ilam niteliğinde belge hâlini kazanan, anlaşma belgesinin nitelik ve hukuki sonuçları hakkında özellikle bilgilendirir.

Belge saklama yükümlülüğü

MADDE 15 – (1) Arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi hâlinde, arabulucu, bu faaliyete ilişkin kendisine yapılan bildirim, tevdi edilen ve elinde bulunan belgeleri ve düzenlenen tutanağı beş yıl süre ile saklamak zorundadır.

(2) Arabulucu, arabuluculuk faaliyeti sonunda düzenlediği son tutanağın birer örneğini taraflara verir. Bu tutanağın bir örneğini arabuluculuk faaliyetinin sona ermesinden itibaren bir ay içinde Genel Müdürlüğe de gönderir.

Aidat ödenmesi

MADDE 16 – (1) Arabuluculardan sicile kayıtlarında giriş aidatı ve her yıl için de yıllık aidat alınır. Aidatlar peşin olarak Maliyeye ödenir.

(2) Aidatlar, her yıl için Maliye Bakanlığı tarafından ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artış yapılarak Kurul tarafından belirlenir.

(3) Giriş aidatı ve yıllık aidatlar genel bütçeye gelir kaydedilir.

(4) Yıllık aidat her yılın ocak ayı sonuna kadar ödenir.

(5) Aidatların ödendiğine dair belgelerin bir örneği ilgililerince en geç bir ay içinde Genel Müdürlüğe gönderilir.

İKİNCİ KISIM

Özel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Arabuluculuk Faaliyeti

Arabulucuya başvuru

MADDE 17 – (1) Taraflar dava açılmadan önce veya davanın görülmesi sırasında arabulucuya başvurma konusunda anlaşabilirler. Mahkeme de tarafları arabulucuya başvurmak konusunda; arabuluculuğun esasları, süreci ve hukuki sonuçları hakkında aydınlatıp, arabuluculuk yoluyla uyuşmazlığın çözülmesinin sosyal, ekonomik ve psikolojik açıdan faydalarının olabileceğini hatırlatarak onları teşvik edebilir.

(2) Aksi kararlaştırılmadıkça, taraflardan birinin arabulucuya başvuru teklifine otuz gün içinde olumlu cevap verilmez ise bu teklif reddedilmiş sayılır.

Arabulucunun seçilmesi

MADDE 18 – (1) Başkaca bir usul kararlaştırılmadıkça arabulucu veya arabulucular taraflarca seçilir.

Arabuluculuk faaliyetinin yürütülmesi

MADDE 19 – (1) Arabulucu, seçildikten sonra tarafları en kısa sürede ilk toplantıya davet eder.

(2) Taraflar, emredici hukuk kurallarına aykırı olmamak kaydı ile arabuluculuk usulünü serbestçe kararlaştırabilirler.

(3) Taraflarca kararlaştırılmamışsa arabulucu; uyuşmazlığın niteliğini, tarafların isteklerini ve uyuşmazlığın hızlı bir şekilde çözümlenmesi için gereken usul ve esasları göz önüne alarak arabuluculuk faaliyetini yürütür.

(4) Keşif, bilirkişiye başvurma ve tanık dinleme gibi niteliği gereği yargısal bir yetkinin kullanımı olarak sadece hâkim tarafından yapılabilecek işlemler arabulucu tarafından yapılamaz.

(5) Arabulucu, sürecin yürütülmesi sırasında, taraflara hukuki tavsiyelerde bulunamaz; bir çözüm önerisi ya da öneriler kataloğu geliştirip, bunu onlara empoze edemeyeceği gibi, müzakereler sırasında geliştirilen bir çözüm önerisi üzerinde anlaşmaya varmaları için de onları zorlayamaz. Ancak, taraflardan birisinin, uyuşmazlığın çözümünü bağlamında, sunmuş olduğu bir önerinin, arabulucu tarafından, diğer tarafa iletilmesi ve onun bu konudaki beyanının alınması bu kapsamda mütalaa edilemez.

(6) Dava açıldıktan sonra tarafların birlikte arabulucuya başvuracaklarını beyan etmeleri hâlinde yargılama, mahkemece üç ayı geçmemek üzere ertelenir. Bu süre, tarafların birlikte başvurusu üzerine bir defaya mahsus olmak üzere üç aya kadar uzatılabilir.

(7) Taraflar arabuluculuk müzakerelerine bizzat veya arabuluculuk konusunda özel yetki verilmiş vekilleri aracılığı ile katılabilirler.

(8) Arabulucular, Arabulucu Bilgi Sistemi üzerinden de faaliyetlerini yürütebilirler.

(9) Arabulucular, yargı organları ve elektronik altyapısını tamamlamış kamu kurum ve kuruluşları ile bilgi ve belge alışverişini elektronik ortamda yapabilirler.

Arabuluculuk sürecinin başlaması ve sürelere etkisi

MADDE 20 – (1) Arabuluculuk süreci, dava açılmadan önce arabulucuya başvuru hâlinde, tarafların ilk toplantıya davet edilmeleri ve taraflarla arabulucu arasında sürecin devam ettirilmesi konusunda anlaşmaya varılıp bu durumun bir tutanakla belgelendirildiği tarihten itibaren işlemeye başlar. Dava açılmasından sonra arabulucuya başvuru hâlinde ise bu süreç, mahkemenin tarafları arabuluculuğa davetinin taraflarca kabul edilmesi veya tarafların arabulucuya başvurma konusunda anlaşmaya vardıklarını duruşma dışında mahkemeye yazılı olarak beyan ettikleri ya da duruşmada bu beyanlarının tutanağa geçirildiği tarihten itibaren işlemeye başlar.

(2) Arabuluculuk sürecinin başlamasından sona ermesine kadar geçirilen süre, zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmaz.

Arabuluculuğun sona ermesi

MADDE 21 – (1) Aşağıda belirtilen hâllerde arabuluculuk faaliyeti sona erer:

a) Tarafların uyuşmazlık konusu üzerinde anlaşmaya varması.

b) Taraflara danışıldıktan sonra arabuluculuk için daha fazla çaba sarf edilmesinin gereksiz olduğunun arabulucu tarafından tespit edilmesi.

c) Taraflardan birinin karşı tarafa veya arabulucuya, arabuluculuk faaliyetinden çekildiğini bildirmesi.

ç) Tarafların anlaşarak arabuluculuk faaliyetini sona erdirmesi.

d) Uyuşmazlığın arabuluculuğa elverişli olmadığı veya 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince uzlaşma kapsamına girmeyen bir suç ile ilgili olduğunun tespit edilmesi.

(2) Arabuluculuk faaliyeti sonunda tarafların anlaşmış oldukları, anlaşamadıkları veya arabuluculuk faaliyetinin nasıl sonuçlandığı bir tutanak ile belgelendirilir. Arabulucu tarafından düzenlenecek bu belge, arabulucu, taraflar veya vekillerince imzalanır. Belge taraflar veya vekillerince imzalanmazsa, sebebi belirtilmek sureti ile sadece arabulucu tarafından imzalanır.

(3) Arabuluculuk faaliyeti sonunda düzenlenen tutanağa, faaliyetin sonuçlanması dışında hangi hususların yazılacağına taraflar karar verir. Arabulucu, bu tutanak ve sonuçları konusunda taraflara gerekli açıklamaları yapar.

(4) Arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi hâlinde, arabulucu, bu faaliyete ilişkin kendisine yapılan bildirim, tevdi edilen ve elinde bulunan belgeleri, ikinci fıkraya göre düzenlenen tutanağı beş yıl süre ile saklamak zorundadır. Arabulucu, arabuluculuk faaliyeti sonunda düzenlediği son tutanağın birer örneğini taraflara da verir. Bu tutanağın bir örneğini arabuluculuk faaliyetinin sona ermesinden itibaren bir ay içinde Genel Müdürlüğe gönderir.

(5) Arabulucu, arabuluculuk sürecinde hukuki ve fiili sebeplerle görevini yapamayacak hale gelirse, tarafların üzerinde anlaşmış yeni bir arabulucu ile süreç kaldığı yerden devam ettirilebilir. Önceki yapılan işlemler geçerliliğini korur.

(6) Arabuluculuk süreci sırasında taraflardan birinin ölümü hâlinde, arabuluculuk faaliyeti sona erer.

Tarafların anlaşması

MADDE 22 – (1) Arabuluculuk faaliyeti sonunda varılan anlaşmanın kapsamı taraflarca belirlenir, anlaşma belgesi düzenlenmesi hâlinde, bu belge taraflar ve arabulucu tarafından imzalanır.

(2) Taraflar, arabuluculuk faaliyeti sonunda bir anlaşmaya varırlarsa, bu anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesini talep edebilirler. Dava açılmadan önce arabuluculuğa başvurulmuşsa, anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesi, asıl uyuşmazlık hakkındaki görev ve yetki kurallarına göre belirlenecek olan mahkemeden talep edilebilir. Davanın görülmesi sırasında arabuluculuğa başvurulması durumunda ise anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesi, davanın görüldüğü mahkemeden talep edilebilir. Bu şerhi içeren anlaşma, ilam niteliğinde belge sayılır.

(3) İcra edilebilirlik şerhinin verilmesi, çekişmesiz yargı işidir ve buna ilişkin inceleme dosya üzerinden de yapılabilir. Ancak arabuluculuğa elverişli olan aile hukukuna ilişkin uyuşmazlıklarda inceleme duruşmalı olarak yapılır. Bu incelemenin kapsamı anlaşmanın içeriğinin arabuluculuğa ve cebrî icraya elverişli olup olmadığı hususları ile sınırlıdır. Anlaşma belgesine icra edilebilirlik şerhi verilmesi için mahkemeye yapılacak olan başvuru ile bunun üzerine verilecek kararlara karşı ilgili tarafından istinaf yoluna gidilmesi hâlinde, maktu harç alınır.

Taraflar anlaşma belgesini icra edilebilirlik şerhi verirmeden başka bir resmî işlemde kullanmak isterlerse, damga vergisi de maktu olarak alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Arabulucular Sicili

Arabulucular sicilinin tutulması

MADDE 23 – (1) Özel hukuk uyuşmazlıklarında arabuluculuk yapma yetkisini kazanmış kişilerin sicilleri, sicil numarası verilmek suretiyle, Daire Başkanlığınca tutulur.

(2) Sicilde kişinin ad ve soyadı, doğum tarihi, mesleği, iş adresi ve akademik unvanı gibi şahsi bilgileri yer alır. Ayrıca, kişi ister ve bildirirse arabuluculukla ilgili özel çalışma ve uzmanlık alanları da sicilinde yer alabilir. Bu bilgiler, Daire Başkanlığı tarafından Genel Müdürlüğün internet sitesinde duyurulur.

(3) Arabulucu, sicilde yer alan kendisine ait bilgilerde meydana gelen her türlü değişikliği bir ay içinde varsa belgesi ile birlikte Genel Müdürlüğe bildirmek zorundadır. Bu değişiklikler ile ilgili olarak Daire Başkanlığı tarafından elektronik ortamda gerekli düzeltmeler yapılır.

(4) Daire Başkanlığı, arabulucular hakkında ayrıca şahsi sicil dosyası tutar. Şahsi sicil dosyasına arabulucunun kimliği, öğrenim ve meslek durumu, bildiği yabancı dil, meslekî eserleri ve yazıları, aile durumu, disiplin ve ceza soruşturması ve sonuçları, başka görevlerde geçen hizmet gibi hususlara ilişkin belgeler ile diğer belgeler konulur.

Arabulucular siciline kayıt olma şartları

MADDE 24 – (1) Sicile kayıt, ilgilinin Daire Başkanlığına yazılı olarak başvurması ve şartları taşıdığıının anlaşılması üzerine yapılır.

(2) İlgili başvuru sırasında 23 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şahsi bilgilerini içeren belgeler ile arabuluculuk eğitimini tamamladığını gösterir başarı belgesinin aslı veya onaylı örneğini de sunmakla yükümlüdür.

(3) Arabulucular siciline kaydedilebilmek için;

a) Türk vatandaşı olmak,

b) Mesleğinde en az beş yıllık kıdeme sahip hukuk fakültesi mezunu olmak,

c) Tam ehliyetli olmak,

ç) Kasten işlenmiş bir suçtan mahkûm olmamak,

d) Arabuluculuk eğitimini tamamlamak ve Bakanlıkça yapılan yazılı ve uygulamalı sınavda başarılı olmak,

gerekir.

(4) Kesinleşmiş bir disiplin kararı sonucunda meslekten veya kamu görevinden çıkarılmış olan kimse, diğer şartları taşısa bile üçüncü fıkranın (b) bendindeki şart yönüyle meslek erbabı sayılmaz. Bu durumda olanlar lehlerine verilmiş bir yargı kararı olmadıkça sicile kayıt olamazlar.

(5) Başvuru tarihi itibarı ile fiilen avukatlık mesleğini veya bir kamu görevini ifa etmeyen başvuru sahiplerinin, arabuluculuk mesleğini yapmalarına ruhen ve bedenen engel bir hâllerinin bulunmadığını sağlık kuruluşlarından alacakları raporlarla belgelendirmeleri gerekir.

(6) Sicile kayıt için başvuruda bulunacak kişinin fiilen yürütmekte olduğu asıl mesleğinin ilgili mevzuatında,

arabuluculuk faaliyetini yürütmesine engel bir hüküm bulunmamalıdır.

(7) Sicile kayıt için başvuruda bulunan kişi, üçüncü fıkranın (b) bendindeki şartı taşıdığı ve beşinci fıkrada bahsedilen sağlık durumunu düzenlenme tarihi itibarı ile altı aydan daha eski tarihli olmayan belgelerle ispatlamak zorundadır.

(8) Üçüncü fıkrada sayılan sicile kayıt şartlarını taşıdığı anlaşılan ve belgelerinde eksiklik bulunmayan başvuru sahiplerinin sicile kayıtlarının yapılacağı hususu ile şartları taşımadığı anlaşılan veya verilen bir aylık süreye rağmen eksik belgelerini sunmayan başvuru sahiplerinin sicile kayıtlarının yapılamayacağı hususunda Daire Başkanlığınca başvuru tarihinden veya eksik belgenin ikmalinden itibaren iki ay içinde karar verilir. Bu kararlar ilgisine de tebliğ edilir. Bu kişiler belge eksikliklerini ikmal ettiklerinde yeniden sicile kayıt için başvuruda bulunabilirler.

(9) Arabulucu, sicile kayıt tarihinden itibaren faaliyetine başlayabilir.

(10) Arabulucu, üçüncü fıkrada sayılan şartlarla ilgili olarak kendisine ait bilgilerde meydana gelen her türlü değişikliği bir ay içinde varsa belgesi ile birlikte Genel Müdürlüğe bildirmek zorundadır. Bu değişiklikler ile ilgili olarak Daire Başkanlığı tarafından sicilde ve elektronik ortamda gerekli düzeltmeler yapılır.

Arabulucular sicilinden silinme

MADDE 25 – (1) Arabuluculuk için aranan koşulları taşımadığı hâlde sicile kaydedilen veya daha sonra bu koşulları kaybeden arabulucunun kaydı Daire Başkanlığınca silinir. Arabulucunun ölümü hâlinde de aynı işlem yapılır.

(2) Silinme işleminden önce, arabulucunun yazılı savunması alınır. Arabulucu, yazılı savunmada bulunması için kendisine yapılan yazılı bildirimden tebliğinden itibaren on günlük süre içinde savunmasını vermek zorundadır. Tebliğden imtina eden veya bu süre içinde savunmada bulunmayan arabulucu savunma hakkında vazgeçmiş sayılır.

(3) Daire Başkanlığı, Kanunun öngördüğü yükümlülükleri önemli ölçüde veya sürekli yerine getirmediğini tespit ettiği arabulucuyu yazılı olarak uyarır; uyarıya uyulmaması hâlinde, bu Yönetmelikte öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde denetim yaptırır, arabulucunun ikinci fıkraya uyarınca savunmasını da aldıktan sonra, gerekirse adının sicilden silinmesini Kuruldan talep eder. Kurul tarafından sicilden silinmeye yönelik bir karar verilirse Daire Başkanlığınca bu karar ilgisine tebliğ edilir.

(4) Arabulucu, sicilden kaydının silinmesini her zaman isteyebilir. Bu durumda olanlar sınav şartları dışındaki şartları haiz ise yeniden sicile kayıt yaptırabilirler.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Eğitim, Sınav ve Denetim

BİRİNCİ BÖLÜM

Arabuluculuk Eğitimi ve Eğitim Kuruluşları

Arabuluculuk eğitimi

MADDE 26 – (1) Arabuluculuk eğitimi, hukuk fakültesinden mezun olduktan sonra beş yıllık meslekî kıdem kazanmış kişiler tarafından alınan, arabuluculuk faaliyetinin yürütülmesi ile ilgili temel bilgileri, iletişim becerileri, müzakere ve uyuşmazlık çözüm yöntemleri, psikoloji ile diğer teorik ve pratik bilgileri içeren ve arabuluculuğun yerine getirilmesi için gerekli olan bilgi ve becerilerin kazanılmasını amaçlayan eğitimi ifade eder.

(2) Arabulucu olacak kişilere asgari otuzaltı saati teorik ve oniki saati uygulamalı olmak üzere

toplam kırksekizsaat arabuluculuk eğitimi verilir.

(3) Teorik eğitimin altı saati (a) bendinde belirtilen arabuluculuk için gerekli olan temel hukuk bilgisinin, otuz saati ise (b) bendinde belirtilen arabuluculuk için gerekli olan teknik bilginin ve becerinin verilmesinden oluşur.

a) Arabuluculuk için gerekli olan temel hukuk bilgisi eğitimi; arabuluculuğa elverişli alanlar, yargılama aşamasında arabuluculuğa başvurulması hâlinde dikkat edilmesi gereken hususlar, arabuluculuk müzakereleri sonunda yapılması gereken işlemler ile bir anlaşmanın ortaya çıkması hâlinde bu anlaşmanın düzenlenmesi ve hukuki niteliği gibi hususları kapsar.

b) Teknik bilgi eğitimi; iletişim becerileri ve beden dili, müzakere yöntemleri, toplantı yönetimi, psikoloji, gelişim psikolojisi, kişilik, davranış bozuklukları, öfke kontrolü ve sosyal psikoloji ile sorun çözme becerileri, uyuşmazlık analizi ve uyuşmazlık çözümünde uygulanacak yöntemler, arabuluculuk süreci ve arabuluculukta uyulması gereken etik kurallar gibi arabuluculuğa yönelik eğitimleri içerir.

(4) Uygulama eğitimi; adayların bireysel ve gruplar hâlinde sistematik teknikleri kullanma becerilerini geliştirmelerini sağlayacak örnek uyuşmazlık çözüm çalışmaları ile uygulama gözetimi faaliyetlerini içerir. Bu kapsamda; eğitim alanlardan örnek bir uyuşmazlık senaryosu ortaya koymaları ve arabuluculuk yöntemini kullanarak uyuşmazlığı çözüme kavuşturmaları, akabinde eğitmenlerle birlikte grup değerlendirmeleri yapmaları beklenir.

(5) Arabuluculara, arabuluculuk eğitim izni verilen kuruluşlarca teorik ve uygulamalı, toplam sekiz saatten az olmamak üzere yılda en az bir defa yenileme eğitimi verilir. Arabulucular her yıl verilen bu sekiz saatlik eğitime katılmak zorundadırlar.

(6) Eğitime katılanların, belgeye dayalı ve eğitim kuruluşlarınca kabul edilen haklı bir mazeretleri olmadıkça arabuluculuk eğitimi süresince verilen ders ve çalışmalara katılımları zorunludur. Eğitim kuruluşlarınca, adayların derslere devam durumunu gösteren çizelge düzenlenir ve kabul edilebilir haklı bir mazereti bulunmaksızın derslerin 1/12'sine devam etmeyenlerin eğitim programıyla ilişiği kesilir.

Arabuluculuk eğitimi başarı belgesi

MADDE 27 – (1) Eğitim kuruluşları, eğitimlerini başarı ile tamamlayan kişilere en geç bir ay içinde arabuluculuk eğitimini tamamladıklarına dair bir belge verirler.

Eğitim kuruluşlarına izin verilmesi

MADDE 28 – (1) Arabuluculuk eğitimi üniversitelerin hukuk fakülteleri, Türkiye Barolar Birliği veya Türkiye Adalet Akademisi tarafından verilir. Bu kuruluşlar Bakanlıktan izin alarak eğitim verebilirler. İzin verilen eğitim kuruluşlarının listesi elektronik ortamda yayımlanır.

(2) İzin için yazılı olarak başvurulur. Başvuru sadece aile hukuku uyuşmazlıkları, ticarî uyuşmazlıklar ve işçi-işveren uyuşmazlıkları gibi belirli alanlarda arabuluculuk eğitimi verilmesine yönelik olabilir. Başvuruda; eğitimin içeriği ve sürelerini kapsar şekilde eğitim programı, eğiticilerin sayısı, unvanları ve uzmanlıkları ile yeterlikleri ve eğitim programının finansman kaynakları ile eğitim verilecek mekanlar hakkında gerekçeli ve yeterli bilgiler verilir.

(3) Başvuruda sunulan belgelere dayalı olarak, eğitimin amacına ulaşacağı, eğitimin yapılacağı mekanların uygunluğu ve eğitim kuruluşlarında eğitim faaliyetinin devamlılığının sağlanacağı tespit edilirse, ilgili eğitim kuruluşuna en çok üç yıl için geçerli olmak üzere izin verilir. İzin verilen eğitim kuruluşu, eğitim kuruluşları siciline kaydedilir.

(4) İki ve üçüncü fıkralarda belirtilen nitelikleri taşımadığı anlaşılan eğitim kuruluşunun başvurusu, başvuru talebinin Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde incelenerek reddedilir ve karar ilgisine tebliğ edilir. Bakanlıkça iki ay içinde karar verilemediği takdirde talep reddedilmiş sayılır.

(5) İzin süresi uzatılmayan veya izni iptal edilen eğitim kuruluşu, eğitim kuruluşları sicilinden ve elektronik

listeden silinir. Bu eğitim kuruluşuna ait belgeler dosyasında saklanır.

İzin süresinin uzatılması

MADDE 29 – (1) Sicile kayıtlı olan bir eğitim kuruluşu kayıt süresinin bitiminden en erken bir yıl ve en geç üç ay önce, eğitim kuruluşları sicilindeki kaydının geçerlilik süresinin uzatılmasını yazılı olarak talep edebilir. Eğitim kuruluşunun 30 uncu maddeye göre sunduğu raporlardan, arabuluculuk eğitiminin başarılı şekilde devam ettiğinin anlaşıldığı ve 31 inci maddede belirtilen sebeplerin bulunmadığı hâllerde, verilmiş bulunan izin geçerlilik süresi her defasında üç yıl uzatılabilir. Eğitim kuruluşu, süresi içinde yaptığı başvuru hakkında karar verilinceye kadar listede kayıtlı kalır.

(2) İzin süresinin uzatılmasına ilişkin talepler, talebin Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde incelenerek karara bağlanır ve karar ilgisine tebliğ edilir.

Daire Başkanlığına bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 30 – (1) Eğitim kuruluşları, her yıl ocak ayında bir önceki yıl içinde gerçekleştirdikleri eğitim faaliyetinin kapsamı, içeriği ve başarısı konusunda Daire Başkanlığına bir rapor sunar.

(2) Rapor sunmayan eğitim kuruluşuna yazılı ihtarla bulunularak bir aylık süre verilir. İhtarda, raporun verilen süreye rağmen sunulmaması hâlinde eğitim verme izninin iptal edileceği hususu belirtilir.

Eğitim kuruluşuna verilen izin iptali

MADDE 31 – (1) Aşağıdaki hâllerde eğitim kuruluşuna verilmiş olan izin, Bakanlığın talebi üzerine Kurul tarafından iptal edilir:

- a) İzin verilebilmesi için aranan şartlardan birinin ortadan kalkmış veya mevcut olmadığının tespiti.
  - b) Eğitimin yeterli şekilde verilemediğinin tespiti.
  - c) Arabuluculuk eğitimi başarı belgesi düzenlenmesinde sahtecilik veya önemli hatalar yapılması.
  - ç) 30 uncu maddedeki rapor verme yükümlülüğünün yapılan ihtara rağmen yerine getirilmemesi.
  - d) Eğitim faaliyetinin devamlılığının sağlanmadığının tespiti.
- (2) Eğitim kuruluşunun yazılı talebi üzerine Kurulca her zaman eğitim izninin iptaline karar verilebilir.
- (3) Eğitim izninin iptaline ilişkin talepler, Kurulun yapacağı ilk toplantıda değerlendirilerek karara bağlanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sınav, Sınav Kurulunun Oluşumu ve Görevleri

Sınavlar

MADDE 32 – (1) Arabuluculuk eğitimini tamamlayanların sicile kayıt olabilmeleri için bu Yönetmeliğe uygun olarak yapılacak yazılı ve uygulamalı sınavlarda başarılı olmaları zorunludur.

(2) Başarılı olanların sınav sonuçları, sicile kayıt işlemleri tamamlanıncaya kadar geçerliliğini korur.

Sınavların yeri, şekli ve günü

MADDE 33 – (1) Yazılı sınav, yılda iki kez, uygulamalı sınav ise yazılı sınav sonuçları açıklandıktan sonra yapılır. Uygulamalı sınava katılacaklar yazılı sınavın sonucuna göre belirlenir. Sınavların yapılacağı yer, tarih ve saat Daire Başkanlığınca belirlenir.

(2) Sınavların yeri, tarihi ve saati Genel Müdürlüğün internet sayfasında yayımlanmak suretiyle duyurulur.

Sınavların konusu

MADDE 34 – (1) Yazılı ve uygulamalı sınav, 26 ncı madde uyarınca arabuluculuk eğitimi sırasında verilen konuları kapsar.

Sınav kurulu ve oluşumu

MADDE 35 – (1) Yazılı ve uygulamalı sınavı yönetmek üzere Genel Müdürlük bünyesinde, Arabuluculuk Daire Başkanının başkanlığında, bir psikolog ve Kurulun Bakanlık dışından görevlendirilen üyeleri arasından en az birisi arabulucu olmak kaydı ile Kurul tarafından gizli oyla seçilecek üç üyenin katılımı ile beş kişilik sınav kurulu oluşturulur. Seçimde alınan oyların sayısına göre en çok oy alandan başlanmak üzere önce asıl, sonra yedek üye olarak seçilmiş olanlar tespit edilir. Oylarda eşitlik halinde ad çekilir. Seçilen üyelerin görev süreleri seçildikleri yıl ile sınırlıdır. Kurul tarafından asil üyelerin seçildiği usulle ve aynı sayıda yedek üyeler de belirlenir.

(2) Sınav kurulunun seçimle belirlenen üyeleri dışındaki asil üyelerinin hukuki veya fiilî sebeplerle sınav kuruluna katılamaması hâlinde, yerlerine yedek üye olarak görevlendirilen kişiler katılır.

(3) Sınav kurulu üye tam sayısı ile toplanır ve en az üç oy ile karar alır. Sınav kurulunun sekretarya hizmetleri Daire Başkanlığınca yürütülür.

(4) Sınav kurulunun başkan ve üyeleri, kendilerinin veya eşlerinin üçüncü derece de dahil olmak üzere kan veya kayın hısımlarının katıldıkları sınavların, sınav kurulunda görev alamazlar. Bu durumda sınav kuruluna yedek üyeler katılır.

Sınav kurulunun görevleri

MADDE 36 – (1) Sınav kurulu, sınavların düzenli şekilde yürütülmesi, sınavların süresinin, puanlama esaslarının ve uygulamalı sınava katılacakların belirlenmesi, yazılı sınavla ilgili soruların ve uygulamalı sınavla ilgili senaryoların arabuluculuk eğitimi veren eğitim kuruluşlarına hazırlattırılması, hazırlanan senaryoların sınava girenlerce icra edilmesinin sağlanması, sınava girenlerin bilgi, beceri ve davranışlarının gözlemlenerek sergilenen performansa göre uygulamalı sınav başarı puanlarının tespit edilmesi ve ilanı, sınav tutanaklarının düzenlenmesi ile sınavlarla ilgili evrakın Daire Başkanlığına teslim edilmesi işlerini ve sınavlara ilişkin diğer işleri yürütür.

Sınav başvuru mercii ve şekli

MADDE 37 – (1) Yazılı sınava girmek isteyenlerin, Ek-1'deki Arabulucu Sınavı Başvuru Formunu doldurarak, T.C. kimlik numarası, adli sicil beyanı ve arabuluculuk eğitimini tamamladığını gösteren başarı belgesi ile hukuk fakültesi mezunu ve mesleğinde en az beş yıllık kıdeme sahip olduğunu gösterir belgelerin asılları veya onaylı suretleri ile birlikte son başvuru günü mesai bitimine kadar Daire Başkanlığına veya buldukları yer ağır ceza merkezindeki Cumhuriyet başsavcılığına başvurmaları gerekir.

(2) Başvuru ile ilgili diğer hususlar sınav ilanında belirtilir.

Başvuru formunun incelenmesi

MADDE 38 – (1) Başvuru formu, ilgilinin yazılı sınava girebilme hakkını taşıyıp taşımadığının tespiti açısından incelenir.

(2) Başvuru formundaki soruların bir veya birkaçını cevapsız bırakanlar ile sınava girebilme

hakkını taşımadığı tespit edilenlerin başvuruları reddedilip, bu durum kendilerine bildirilir.

(3) Yazılı sınava girebilme hakkını taşıyanlara ilişkin gerekli bilgiler, sınavı yapacak kuruma iletilir. Sınava giriş ve kimlik belgesi ilgili kurumca başvurana gönderilir.

Sınavların yapılışı

MADDE 39 – (1) Yazılı sınav, klasik veya test usulü şeklinde yapılır.

(2) Bu sınav, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü veya yükseköğretim kurumları arasından Bakanlıkça belirlenecek bir kuruluşa yaptırılabilir.

(3) Uygulamalı sınav; sınav kurulunun huzurunda ve hazırlatılan senaryolardaki uyumsuzlukların, sınava girenlerce, uyumsuzluk çözüme ve arabuluculuk adımları izlenerek çözüme kavuşturulmasının sağlanması şeklinde uygulamalı olarak yapılır.

Sınavlarda başarı puanı

MADDE 40 – (1) Yazılı ve uygulamalı sınavlarda ayrı ayrı olmak üzere her bir sınavdan yüz üzerinden en az yetmişbeş puan alanlar başarılı sayılırlar.

(2) Uygulamalı sınavda başarılı sayılmak için sınav kurulu üyelerinin yüz tam puan üzerinden verdikleri notların aritmetik ortalamasının en az yetmişbeş puan olması gereklidir.

Sınavların sonuçlarının açıklanması ve itiraz

MADDE 41 – (1) Daire Başkanlığı, yazılı sınav sonuçlarını, sınav sonuçlarının kendisine intikal ettiği, uygulamalı sınav sonuçlarını da, sınav kurulunca sınav sonuçlarının bildirildiği tarihten itibaren bir ay içinde ilan eder.

(2) İlgililer, yazılı sınav sonuçlarının ilanından itibaren yedi gün içinde Daire Başkanlığına yazılı olarak itiraz edebilirler.

(3) Başkanlık tarafından yazılı sınav ile ilgili itirazlar yazılı sınavı yapan kuruma yedi gün içinde bildirilir. İtiraz sonuçları da ilgililere aynı süre zarfında Başkanlıkça yazılı olarak bildirilir.

(4) Yazılı sınava yapılan itirazlar, sınavı yapan kurum tarafından karara bağlanır.

(5) Yapılan yazılı sınavlarda hatalı sorulara tekabül eden puanlar eşit şekilde diğer sorulara dağıtılır. Ancak, soruların yüzde beşinden fazlasının hatalı olduğunun ikinci fıkrada belirtilen süre içinde yapılan itirazlar üzerine veya herhangi bir şekilde tespit edilmesi hâlinde, yazılı sınav iptal edilir ve en kısa sürede yeni sınav yapılır.

Uygulamalı sınava katılmama

MADDE 42 – (1) Sınava gireceklerden geçerli mazeretleri sebebi ile uygulamalı sınava katılmayanların müracaatları üzerine, sınav kurulunca mazeretlerinin kabulüne karar verilenler için o dönem yapılan uygulamalı sınav günleri içinde başka bir uygulamalı sınav günü belirlenir ve kendilerine bildirilir.

Sınavların geçersiz sayılması

MADDE 43 – (1) Sınava girenlerden;

a) İzin almadan sınav salonu veya yerini terk edenler,

- b) Sınavlarda kopya çekenler veya kopya çekmeye teşebbüs edenler,
- c) Sınavlarda kopya verenler veya kopya vermeye teşebbüs edenler,
- ç) Kendi yerine başkasının sınavlara girmesini sağlayanlar,
- d) Sınavların düzenine aykırı davranışta bulunanlar,

hakkında tutanak düzenlenir ve bunların sınavları geçersiz sayılır.

(2) Sınavı kazananlardan başvuru formunda gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin sınavları da geçersiz sayılır. Bu durumda olanlar hiçbir hak talebinde bulunamazlar. Ayrıca gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenler hakkında idari ve yasal işlemler yapılır.

Sınavlarda başarısız kabul edilme

MADDE 44 – (1) Sınava başvuranlardan;

- a) Yapılan sınavlarda yetmişbeş puandan daha düşük puan alanlar,
- b) Sınavları geçersiz sayılanlar,
- c) Sınavlara katılmayanlar,

başarısız kabul edilirler.

Tekrardan sınav hakkı

MADDE 45 – (1) 43 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince sınavları geçersiz sayılanlar ile 44üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri gereğince sınavlarda başarısız kabul edilenler, sınavlara tekrardan girebilme hakkına sahiptirler.

Sınav evrakının saklanması ve imhası

MADDE 46 – (1) Sınavı kazananlara ait sınav başvuru evrakı, ilgili olduğu şahsi sicil dosyasına konulur. Kaybedenlere ait sınav başvuru evrakı ise sınav sonuçlarının ilanından itibaren altı ay içinde talep etmeleri hâlinde iade edilir. Belirtilen sürede iade edilmeyen evrak tutanak ile imha edilir. Ancak, idari yargı yoluna başvuranlar hakkındaki evrakın muhafazasına dava sonuçlanıncaya kadar devam edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim

Denetim usulü

MADDE 47 – (1) Daire Başkanlığı, Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilip getirilmediğini, yasak uygulama ve davranışların bulunup bulunmadığını ve amaç dışında faaliyet gösterilip gösterilmediğini tespit etmek amacı ile arbulucuları, arbuluculuk bürolarını ve arbuluculuk eğitim izni verilen kuruluşları denetim görevlileri aracılığı ile denetler.

(2) Eğitim izni verilen kuruluşların denetimi iki yılda bir yapılır.

(3) İhbar veya şikâyet üzerine arbulucular ve arbuluculuk büroları ile eğitim izni verilen kuruluşlar her

zaman denetlenebilir.

Denetim görevlileri

MADDE 48 – (1) Arabuluculuk hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin tüm işlem ve uygulamaların, arabuluculuk eğitim kuruluşlarının ve arabulucuların denetim işlerinde görevlendirilmek üzere Genel Müdürlükte yeterli sayıda denetim görevlisi istihdam edilir.

(2) Denetim görevlileri, adalet uzmanı olarak çalışanlar arasından beş yıl süreyle görev yapmak üzere Genel Müdürlükçe görevlendirilir.

(3) Denetim görevlilerine yapacakları denetim işleri yönünden Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından gerekli eğitimler verilir.

(4) Denetim görevlilerinin görev süreleri, işin gerektirdiği ölçüde ve kendilerinin ortaya koydukları performansa göre yeniden uzatılabilir.

Denetimin kapsamı

MADDE 49 – (1) Eğitim kuruluşları;

a) Eğitim hizmetlerinin Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine ve amacına uygun olarak yürütülüp yürütülmediği,

b) Faaliyet izinlerinin ve eğitim görevlilerinin çalışma izinlerinin mevcut ve geçerli olup olmadığı,

c) Görev alanlarına uygun olarak hareket edilip edilmediği,

ç) Eğitim programlarının usulüne uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığı, yeterli olup olmadığı ve bu programların eğitim süresince gerektiği şekilde ve eksiksiz olarak uygulanıp uygulanmadığı,

d) Kayıt ve defterlerin usulüne uygun olarak tutulup tutulmadığı,

yönünden denetlenir.

(2) Arabulucular ve arabuluculuk büroları;

a) Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun hareket edilip edilmediği,

b) Kanun ve bu Yönetmelikle tanınan hakların amaç dışında kötüye kullanılıp kullanılmadığı,

c) Kanun ve bu Yönetmeliğin öngördüğü yükümlülüklerle aykırı hareket edilip edilmediği,

yönünden denetlenir.

Denetim sonucunun izlenmesi

MADDE 50 – (1) Denetim sonucunda denetim görevlilerince bir rapor düzenlenir. Düzenlenen bu raporun bir sureti denetlenen kuruluş veya büronun arşivinde muhafaza edilir, diğer sureti de Daire Başkanlığına sunulur.

(2) Denetim sonucunda tespit edilen eksiklikler duruma göre denetim görevlilerince veya Daire Başkanlığınca ilgili kişi ve kuruluşlara yazılı bir şekilde bildirilerek bu eksikliklerin giderilmesi için eksikliğin niteliğine göre uygun bir süre verilir. Verilen süre sonunda eksiklikler giderilmediği takdirde veya denetim sonucu, konusu suç teşkil eden

uygulamalar tespit edildiğinde idari ve yasal işlemlere başlanır.

(3) Amacı dışında faaliyet gösterdiği veya suç işlediği tespit edilen arabulucu veya eğitim kuruluşları hakkında 25 ve 31 inci maddeler ile bu Yönetmeliğin ilgili diğer hükümleri uyarınca işlem yapılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Teşkilat

BİRİNCİ BÖLÜM

Daire Başkanlığı

Daire Başkanlığı

MADDE 51 – (1) Daire Başkanlığı, bir daire başkanı, yeteri kadar tetkik hâkimi ve diğer personelden oluşur.

(2) Daire Başkanlığı nezdinde, Kanun ve bu Yönetmelikle verilen arabuluculuk faaliyetleri ile ilgili görevleri yerine getirmek üzere; Arabuluculuk Hizmetleri Bürosu, Sicil Bürosu ve Eğitim Bürosu gibi bürolar başta olmak üzere hizmetin gereklerine uygun olarak yeterli sayıda bürolar oluşturulur.

Daire Başkanlığının görevleri

MADDE 52 – (1) Daire Başkanlığının görevleri genel olarak şunlardır:

- a) Arabuluculuk hizmetlerinin düzenli ve verimli olarak yürütülmesini sağlamak.
- b) Arabuluculukla ilgili yayın yapmak, bu konudaki bilimsel çalışmalarını teşvik etmek ve desteklemek.
- c) Kurulun çalışması ile ilgili her türlü karar ve işlemi yürütmek ve görevleri ile ilgili bakanlık, diğer kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler ile uygun görülen gönüllü gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yapmak.
- ç) Arabuluculuk kurumunun tanıtımını yapmak, bu konuda kamuoyunu bilgilendirmek, ulusal ve uluslar arası kongre, sempozyum ve seminer gibi bilimsel organizasyonları düzenlemek veya desteklemek.
- d) Ülke genelinde arabuluculuk uygulamalarını izlemek, ilgili istatistikleri tutmak ve yayımlamak.
- e) Arabuluculuk eğitimi verecek kuruluşlar tarafından bu amaçla yapılan başvuru ile eğitim kuruluşları sicilindeki kaydın geçerlilik süresinin uzatılması talebinin karara bağlanmasını Bakanlığın onayına sunmak, arabuluculuk eğitimi verecek eğitim kuruluşlarını listelemek ve elektronik ortamda yayımlamak.
- f) Arabulucu sicilini tutmak, sicile kayıt taleplerini karara bağlamak, 25 inci maddenin bir ve dördüncü fıkraları kapsamında arabulucunun sicilden silinmesine karar vermek ve bu sicilde yer alan kişilere ilişkin bilgileri elektronik ortamda duyurmak.
- g) Arabulucular tarafından arabuluculuk faaliyeti sonunda düzenlenen son tutanakların kayıtlarını tutmak ve birer örneklerini saklamak.
- ğ) Görev alanına giren kanun ve düzenleyici işlemler hakkında inceleme ve araştırma yaparak Genel Müdürlüğe öneride bulunmak.
- h) Yıllık faaliyet raporunu ve izleyen yıl faaliyet planını hazırlayarak Kurulun bilgisine sunmak.

1) Yıllık Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesini hazırlamak.

İKİNCİ BÖLÜM

Arabuluculuk Kurulu ve Görevleri

Arabuluculuk Kurulu

MADDE 53 – (1) Kurul aşağıdaki üyelere oluşur:

a) Hukuk İşleri Genel Müdürü.

b) Arabuluculuk Daire Başkanı.

c) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından hukuk mahkemelerinde görev yapmakta olan birinci sınıfa ayrılmış hâkimler arasından seçilecek iki hâkim.

ç) Türkiye Barolar Birliğinden üç temsilci.

d) Türkiye Noterler Birliğinden bir temsilci.

e) Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen özel hukuk alanından bir öğretim üyesi.

f) Adalet Bakanı tarafından seçilecek üç arabulucu.

g) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden bir temsilci.

ğ) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonundan bir temsilci.

h) Türkiye Adalet Akademisi Eğitim Merkezi Müdürü.

(2) Başkan ihtiyaca göre Kurul toplantılarına uzman kişileri çağırabilir.

(3) Kurul başkanı Hukuk İşleri Genel Müdürüdür. Genel Müdürün bulunmadığı toplantılarda Başkanlık görevi Arabuluculuk Daire Başkanı tarafından yerine getirilir.

(4) Kurul, mart ve eylül aylarında olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Ayrıca, Başkanın veya en az beş üyenin talebiyle Kurul her zaman toplantıya çağrılabilir.

(5) Kurul en az on kişi ile toplanır.

(6) Kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar alır. Karara muhalif kalan üyelerin görüşlerini yazılı olarak sunma hakları vardır. Karara muhalif üyeler, muhalefet gerekçelerini en geç on gün içinde Kurul başkanlığına ibraz ederler.

(7) Eğitim kuruluşlarının eğitim izinlerinin iptaline ilişkin taleplerin değerlendirilip karara bağlandığı Kurul görüşme ve oylamalarına, hakkında karar verilecek eğitim kuruluşu temsilcisi olarak görev yapan Kurul üyeleri katılamazlar.

(8) Mazeretsiz olarak art arda iki toplantıya katılmayan üyenin üyeliği düşer. Üyeliği düşen kişinin yerine, kalan süreyi tamamlamak üzere kurum veya kuruluşunca yeni bir üye görevlendirilir. Üyenin istifası veya ölümü hâlinde de aynı hüküm geçerlidir.

(9) Kurulun Bakanlık dışından görevlendirilen üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi dolan üyeler

yeniden görevlendirilebilir. Eski kurulun görevi yeni kurul oluşuncaya kadar devam eder.

(10) Kurulun gündemi Daire Başkanlığınca belirlenip, Kurul toplantısından beş gün önce Kurul üyelerinin iletişim adreslerine elektronik posta yoluyla gönderilir. Gündem dışı konular da Kurulda görüşülebilir.

(11) Kurulun sekreteryası Daire Başkanlığınca yürütülür.

(12) Kurul üyelerine çalışmalarını karşılığında ayrıca bir ücret ödenmez. Ancak, kurulun toplanacağı yer dışında başka bir yerden katılan Kurul üyelerinin gündelik, yol gideri, konaklama ve diğer zorunlu giderleri 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre Bakanlıkça karşılanır.

Kurulun görevleri

MADDE 54 – (1) Kurulun görevleri şunlardır:

- a) Arabuluculuk hizmetlerine ilişkin temel ilkeler ile arabuluculuk meslek kurallarını belirlemek.
- b) Arabuluculuk eğitime ve eğitim kuruluşlarının nitelikleri ile çalışma usul ve esaslarına yönelik ilke ve standartlar ile arabuluculuk eğitimi sonunda yapılacak olan sınava ilişkin temel ilke ve standartları tespit etmek.
- c) Arabulucuların denetimine ilişkin kuralları belirlemek.
- ç) Kanuna göre çıkarılması gereken ve Genel Müdürlük tarafından hazırlanan yönetmelik taslaklarına, gerekirse değişiklik yaparak son şeklini vermek.
- d) Eğitim kuruluşlarının eğitim izinlerini iptal etmek.
- e) 25 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında arabulucunun sicilden silinmesine karar vermek.
- f) Arabulucuların ödeyecekleri sicile kayıt aidatını ve yıllık aidatları tespit etmek.
- g) Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesini gerekiyorsa değişiklik yapmak suretiyle onaylamak.
- ğ) Daire Başkanlığı tarafından yürütülecek faaliyetlerin etkinliğini artırmak üzere tavsiyelerde bulunmak.
- h) Daire Başkanlığının yıllık faaliyet raporu ve planı hakkında görüş bildirmek.
- ı) Daire Başkanlığının faaliyet planında yer alan konularla ilgili kurum ve kuruluşların uygulamaya sağlayabileceği katkıları belirlemek.
- i) Arabuluculuk hizmetlerinin yürütülmesiyle ilgili olarak gerek Daire Başkanlığınca bildirilen gerekse re'sen öğrenilen genel ve önemli sorunları görüşüp, çözüm önerilerinde bulunmak.

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sınav kurulunda geçici olarak görev alma

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 35 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca oluşturulacak sınav kurulunda görev alacak arabulucunun yerine, ilk yıl için Kurulun Bakanlık dışından görevlendirilen ve arabulucu olmayan üyeleri arasından seçim yapılır.

Adalet uzman yardımcılarının geçici olarak görevlendirilmesi

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 48 inci maddenin ikinci fıkrasına göre denetim görevlisi olarak görevlendirilmek üzere yeterli sayıda adalet uzmanı atanana kadar, adalet uzman yardımcıları da denetim görevlisi olarak görevlendirilebilirler.

Yürürlük

MADDE 55 – (1) Bu Yönetmelik 22/6/2013 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 56 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin eki için tıklayınız